

Одговор на захтев за додатним информацијама и појашњењима конкурсне документације – јавна набавка број 24/2020 чији су предмет : Набавка и постављање мобилних баријера за усмеравање саобраћаја и саобраћајних знакова са стубовима, на примарним граничним прелазима

Одговор Наручиоца на Захтев за додатним информацијама и појашњењима конкурсне документације од стране заинтересованог лица од дана _____ 2020.године

1. Захтеви конкурсне документације и важећих прописа недвосмислено су јасни и конкретни.

На страни 17/60 наведено је следеће:

“1.2.3. Потребно је да понуђач поседује испуњеност услова за израду саобраћајних знакова у складу са Извештајем о испитивању саобраћајних знакова, издатих од стране акредитоване лабораторије, из којих се може утврдити да испитивани саобраћајни знаци задовољавају:

- Правилник о саобраћајној сигнализацији („Службени гласник РС“, број 85/2017),

- важеће српске стандарде СРПС и

- Техничка упутства ЈП Путеви Србије (Техничко упутство о захтеваном квалитету саобраћајних знакова на државним путевима Републике Србије БС-06 и Техничко упутство за спровођење одредаба Правилника о саобраћајној сигнализацији ОП-01) “

Правилник о саобраћајној сигнализацији, као технички пропис, је ступио на снагу 01.05.2010. године и од тог дана су одредбе истог обавезујуће за ЈП „Путеви Србије“ Београд, извођаче радова којима су на основу уговора са ЈП „Путеви Србије“ поверени државни путеви на одржавање и заштиту, произвођаче саобраћајне сигнализације и опреме и извођаче радова уградњи саобраћајне сигнализације и обележавању ознака на коловозу. У поступку израде саобраћајних знакова, произвођачи истих су дужни да се придржавају одредби Техничког упутства (са обавезујућом применом) о начину испитивања и поступку оцењивања усаглашености саобраћајних знакова на државним путевима Републике Србија, са захтевима српских стандарда, донетим и усвојеним од стране ЈП „Путеви Србије“.

Чланом 4. Правилника је јасно прописано да се техничке карактеристике саобраћајне сигнализације изводе у складу са важећим српским стандардима, те да само ако не постоји одговарајући српски стандард, примениће се европски стандард.

У Правилнику о радовима на редовном одржавању јавних путева, у члану 2. је наведено да редовно одржавање обухвата скуп активности, мера и радова, који се предузимају током дела или целе календарске године, на путној мрежи или на појединим деоницама пута, ради одржавања и очувања функционалне исправности јавног пута, путних објеката, саобраћајне сигнализације и опреме пута (у даљем тексту: сигнализација и опрема). Начин извођења радова на редовном одржавању јавних путева подразумева извођење радова у складу са важећим српским стандардима из области грађевинских радова, сигнализације и опреме.

Саобраћајни знакови треба да испуне све важеће СРПС стандарде који регулишу саобраћајну сигнализацију, уколико нису у супротности са Правилником о саобраћајној сигнализацији. Према Закону о стандардизацији Институт за стандардизацију Србије доноси, објављује, преиспитује и повлачи српске стандарде. Конкретно, српске стандарде у области саобраћајних знакова, ознака на путу и опреме пута припрема Комисија за стандарде и сродне документе надлежног Института за стандардизацију Србије. Постоји усвојена листа важећих српских стандарда које је усвојила ова комисија и коју је објавио Институт за стандардизацију Србије.

Ради уградње саобраћајног знака у објекат потребно је обезбедити доказ да саобраћајни знак испуњава захтеве важећег Правилника о саобраћајној сигнализацији, као техничког прописа којим су утврђени захтеви за употребу, уградњу и перформансе који морају да имају саобраћајни знакови који се уграђују у објекат. Све наведено је становиште које је садржано у мишљењу Министарства грађевине, саобраћаја и инфраструктуре од 24.12.2019. године.

Сасвим је јасно да је на територији Републике Србије у области саобраћајне сигнализације неопходно поштовати и доказати испуњеност захтева српских стандарда и осталих релевантних прописа, што мора да буде потврђено и обухваћено захтеваним извештајем о испитивању акредитоване лабораторије.

Законом о јавним набавкама у члану 71. којим се уређују техничке спецификације, је прописано да **ако се технички пропис позива на српски стандард, такав стандард је обавезан** и примењује се као технички пропис, без навођења речи „или одговарајуће”. Дакле, и сам основни Закон прави јасну разлику и даје на значају техничким прописима (као што је Правилник о саобраћајној сигнализацији) који се позивају на српске стандарде и утврђује да је у том случају такав стандард обавезан.

У допису заинтересованог лица наводи се да се увидом у Техничко упутство БС-06 може утврдити да није објављено у Службеном гласнику Републике Србије, на основу којих прописа је донето, када ступа на снагу и од када почиње његова примена, те су поново цитирани прописи од значаја за предмет јавне набавке. Наручилац истиче да наводи заинтересованог лица да Техничко упутство БС-06 није објављено у Службеном гласнику Републике Србије, да се не зна на основу којих прописа је донето, када ступа на снагу и од када почиње његова примена, ни на који начин не доказују да постављени услов пословног капацитета није у логичкој вези са предметом јавне набавке као и да је њиме ограничена конкуренција. Ако је јавном предузећу поверено обављање делатности од општег интереса од стране Републике Србије, и то предузеће своју надлежност односно упутства за поступање обједини у документима која објављује, а која су намењена свима који се баве одржавањем путева у најширем смислу, онда је свакако обавеза наручилаца да таква упутства, за која управљач путева наводи да су обавезујућа, узме у обзир увек када спроводи набавке из те области.

Наручилац наводи да је дужан да, поред прописа, користи препоруке и добру праксу у предметној области како би на сврсисходан и економичан начин задовољио своје потребе, а кроз додатне услове за учешће у поступку обезбеди адекватне капацитете понуђача који јавну набавку могу да реализују на квалитетан начин. Посебно, наручилац истиче да су Техничка упутства управљача путева ЈП Путеви Србије намењена произвођачима саобраћајних знакова и опреме, извођачима радова и надзорним органима задуженим за ову врсту радова на путевима, као и јединицама локалне самоуправе које изводе радове на државним путевима и које желе да поставе минималне захтеве квалитета саобраћајних знакова. Основни принципи и дефиниције који су приказани у упутствима битно смањују било какве недоумице и стручне дилеме у примени материјала, а истовремено доприноси ефикаснијем и безбеднијем

саобраћају на путевима.

С обзиром да се гранични прелази налазе на државним путевима и да понуђач врши постављање и уградњу на истим, наручилац сматра да Техничко упутство ЈП „Путеви Србије“ ОП-01 и БС-06 од 15.05.2019. године са обавезујућом применом у сваком случају дефинише карактеристике саобраћајне сигнализације која је у надлежности наручиоца и које наручилац према објективним потребама које има, у потпуности поштује и примењује. У Техничким упутствима изричито је наведено да су обавезујућа и кроз садржину истих дате су смернице у вези са израдом техничке документације у области саобраћајне сигнализације и опреме на државним путевима Републике Србије како би се обезбедило побољшање постојећег стања у области вертикалне сигнализације, квалитета вертикалне саобраћајне сигнализације, формирали основни принципи регулисања и вођења саобраћаја и постизање вишег нивоа безбедности саобраћаја, а све у складу са европском регулативом и праксом и применом одредаба стандарда ЕН 12899-1 и СРПС ЕН 12899-1. Одлуком о оснивању Јавног предузећа за управљање државним путевима („Сл. гласник РС“, бр. 115/2005), основано је јавно предузеће за управљање државним путевима што обухвата следеће послове: коришћење државног пута, организовање и контрола наплате, накнада за употребу државног пута, вршење јавних овлашћења и сл.; заштита државног пута; вршење инвеститорске функције на изградњи и реконструкцији државног пута; организовање и обављање стручних послова на изградњи, реконструкцији, одржавању и заштити државног пута; уступање радова на одржавању државног пута; организовање стручног надзора над изградњом, реконструкцијом, одржавањем и заштитом државног пута; планирање изградње, реконструкције, одржавања и заштите државног пута; означавање државног пута и вођење евиденције о државним путевима и о саобраћајно-техничким подацима за те путеве; управљање саобраћајем и организовање и обављање бројања возила на државном путу.

Самим тим, обавеза је наручиоца да, спроводећи поступак јавне набавке са овим предметом, поштује техничка упутства ЈП „Путеви Србије“, будући да су она обавезујућа за све извођаче радова на државним путевима. Такође, наведена упутства су и смерница за примену и на свим осталим путевима, јер означавање путева мора бити уједињено и усаглашено са државним путевима који пролазе кроз целу Србију и самим тим за локалне самоуправе које су одговорне за своје путеве.

Конкурсна документација сачињена у потпуности у складу са свим начелима јавних набавки, као и чл. 61. став 1. и 76. ЗЈН.

Наручилац остаје при свом захтеву.

На страни 17 захтеван је услов:

“1.2.2. Потребно је да понуђач има уведене системе менаџмента чији је предмет и подручје примене производња вертикалне саобраћајне сигнализације, на постављању и одржавању вертикалне сигнализације.
1. Систем менаџмента квалитетом организације усаглашен са захтевима стандарда SRPS ISO 9001:2015;
2. Систем менаџмента заштите животном средином организације усаглашен са захтевима стандарда SRPS ISO 14001:2015;
3. Систем менаџмента безбедношћу и здрављем на раду организације усаглашен са захтевима стандарда OHSAS 18001:2007/ SRPS ISO 45001: 2018,
4. Систем менаџмента безбедношћу информација усаглашен са захтевима стандарда SRPS ISO / IES 27001:2014 “

Заинтересовано лице у свом допису тражи да се усклони захтев да понуђач има уведен *“4. Систем менаџмента безбедношћу информација усаглашен са захтевима стандарда SRPS ISO / IES 27001:2014 “*

Стандард ISO 27001 односи и на област: Идентификација, картице, финансијске услуге и технике безбедности у ИТ дескриптори (опис) - рачунарске мреже, размена података, заштита података, безбедност података, безбедност информација, информациони системи, менаџмент безбедношћу, заштита информација. Наручилац, имајући у виду предмет конкретне јавне набавке, односно да ће се исти реализовати на примарним граничним прелазима, има потребу за постављеним захтевима према будућем извршиоцу, те се очекује од Понуђача/Извршиоца да има одређени захтевани капацитет и висок ниво професионалности. С обзиром да поседовање ISO стандарда доказује способност и капацитет организације да доследно испуњава очекивања корисника обављањем послова унутар саме фирме и у сарадњи са другим фирмама, како приватним тако и државним, многи Наручиоци захтевају од Додављача да послују по одређеним стандардима како би смањили ризик од куповине лошег производа или услуге, а што је и дозвољено Законом о јавним набавкама - да у оквиру трошења сопствених средстава Наручиоци обезбеде и одређени ниво квалитета.

Конкретно, тражени стандард пружа свеобухватни оквир кроз који понуђач као привредни субјект идентификује, анализира и адресира ризике безбедности информација и обезбеђује усаглашеност безбедносног уређења у циљу одржавања корака са променама у оквиру безбедносних претњи, рањивости и пословних утицаја. Такође, стандард подлеже различитим подручјима примене као и за разликовање могућих процеса у фирми који су повезани са управљањем контроле сигурности, као што су: политика сигурности, сигурност организације, контрола и класификација извора, сигурност особља, сигурност материјалних добара и животне средине, оперативно управљање и комуникација, контрола приступа, развој и одржавање разних система и управљање континуитетом пословања. ИСО 27001 даје оквир који је неопходан за стварање сигурног система.

Стандард ИСО 27001 је свеобухватан, јер третира безбедности информација са три аспекта:

- информатичког – анализирајући и дефинишући перформансе ИТ опреме, права приступа, криптовања, лозинке, протоколи, политике са аспекта појаве ризика по безбедност података и информација;
- административног – дефинишући јасна упутства, политике и процедуре за генерисање информација, њихову дистрибуцију, чување (складиштење);
- физичку – физичка контрола приступа, евиденција запослених, видео надзор, заштита радних просторија.

Стандард информације третира као имовину и даје основне смернице за њено очување, безбедно управљање и употребу.

Имплементација система заштите и безбедности информација пружа уверење пословним партнерима / наручиоцима да се према информацијама поступа одговорно и да се оне користе и дистрибуирају професионално и сигурно.

Потенцијални понуђач ће бити у прилици да добије поверљиве информације око услова рада и садржаја на граничним прелазима, па је из тог разлога потребно да потенцијални понуђач поседује сертификат *SRPS ISO / IES 27001:2014*.

Наручилац остаје при свом захтеву.

3. Под појмом додатна техничка опрема потребна за обављање теренских услуга подразумева се поседовање следеће опреме и алата
  - компресор за разбијање бетона (асфалта)
  - привремена саобраћајна сигнализација за време извођења радова
  - сигнална приколица
  - ручни алат (ашов, лопата, крамп)

Комисија наручиоца истиче да права наручиоца не могу бити ограничена, нити исти има дужност да мења и прилагођава своје објективне потребе свим заинтересованим лицима, односно да омогућава учешће у поступку свим потенцијалним понуђачима, већ само онима који заиста и могу да несметано реализују конкретан уговор.

Комисија за јавну набавку